

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2024. december 9.

1. Németország nem zárja ki katonák küldését Ukrajnába egy békefenntartó misszió keretében

Ugyan az orosz-ukrán háború már lassan három éve tart és a vége egyelőre nincs kilátásban, Németországban azonban már folynak a tárgyalások a háború utáni lehetséges forgatókönyvekről. Azon belül is arról, hogy a Bundeswehr katonái részt vegyenek-e egy esetleges ukrajnai békefenntartó műveletben.

Boris Pistorius (SPD) szövetségi védelmi miniszter az effajta elköteleződés kérdését még nyitottként kezeli. *„Felkészülünk, végigjártsszuk a forgatókönyveket, de ezt bizalmasan tesszük”* – mondta. A békefenntartó erőben való katonai részvétel végső soron attól függ, hogy *„milyenek a feltételek”*, majd hozzátette: *„Ha tűzszünet van, és ha valaki - bárki - úgy dönt, hogy katonai eszközökkel békefenntartó intézkedéseket hoz ott, az a mandátum típusától, a hatáskörétől, a követelményektől és a hadviselő felek elfogadásától függ”*. Olaf Scholz (SPD) kancellár *„helytelennek”* minősítette, hogy egy, a háború utáni esetleges ukrajnai békefenntartó misszió esetében a német részvételtől tárgyaljanak. Ezt Annalena Baerbock (Zöldek) szövetségi külügyminiszter megjegyzésére reagálva mondta, miután a politikusnő nem zárta ki egy interjú során a német katonai hozzájárulást egy békefenntartó misszióhoz, ezzel bel- és külpolitikai vitákat nyitva meg. Pistorius szerint viszont *„Baerbock nagyon általános megjegyzéseket tett”*, a kancellár pedig *„helyesen”* különítette el a német szárazföldi csapatok esetleges bevetésének és annak kérdését, hogy *„mi fog történni a harcok végeztével”*. A védelmi miniszter mindemellett kitért az orosz hajók növekvő jelenlétére is a Balti-tengeren. Ez *„a Balti-tenger stratégiai jelentőségét mutatja sokak számára, különösen Oroszország és Kína számára, a szankciók kijátszása szempontjából is”*. A Bundeswehr egyik helikoptere és egy orosz hajó közötti múlt heti incidenst viszont nem kommentálta. Az esetleges eszkaláció kérdésére Pistorius azt mondta, hogy a német haditengerészet és a szövetségesek haditengerészete nagyon óvatosan viselkedik: *„regisztrálják az incidenseket, jelentik őket, de-eszkaláló intézkedésekkel reagálnak, és nem bocsátkoznak provokatív magatartásba, mert ez a legutolsó, amire szükségünk van”*.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Megszüntetné ifjúsági szervezetét az AfD

Az AfD szövetségi vezetése egy ideje már elégedetlen a Szövetségi Alkotmányvédelmi Hivatal által bizonyítottan szélsőségesként számon tartott ifjúsági szervezetével – a Junge Alternative-val (JA) – egyúttal pedig fontolgatja annak feloszlítását, valamint egy új szervezet alapítását. Erről az átszervezésről egyezett meg múlt héten a párt és az ifjúsági szervezet szövetségi vezetése. A cél „*az AfD ifjúsági szervezetének átszervezése és továbbfejlesztése*” – olvasható Dennis Hohloch, szövetségi JA titkár és Hannes Gnauck, szövetségi JA-elnök közös nyilatkozatában. Sajtóértesülések szerint az átszervezést az SPD ifjúsági szervezeténél, a JuSo-nál fennálló rendszerhez hasonlóan oldanák meg, ami azt jelentené, hogy minden 36 év alatti AfD-tag automatikusan az ifjúsági szervezet tagjává is válna. Az erősebb kapcsolódás több kontrollt tenne lehetővé, például fegyelmi intézkedések és a pártból való kizárási eljárások esetében.

A szövetségi vezetőség döntése az ifjúsági szervezet átszervezéséről azonban nem elegendő, mivel az AfD alapszabályzata szerint a JA a párt hivatalos ifjúsági szervezete, ezért az alapszabályzat módosítására lenne szükség ahhoz, hogy a JA-t leválasszák pártról, és egy új szervezetet tudjanak integrálni az AfD-be. Ehhez egy pártkongresszus kétharmados döntése szükséges, amelyre egyelőre nem látható, hogy mekkora esély mutatkozik. Bizonytalan továbbá az is, hogy a JA – függetlenül egy újonnan létrehozandó ifjúsági szervezettől – egyesületként és hálózatként tovább fog-e létezni. A JA a következő napokban fog tárgyalni a javasolt alapszabályzatmódosításról.

A JA-t 2013-ban alapították, majd két évvel később az AfD szövetségi pártkongresszusán hivatalosan is elismerték a párt ifjúsági szervezeteként. A JA saját adatai szerint több mint 3000 taggal rendelkezik, az anyaszervezettől azonban független egyesületként autonómiával bír az alapszabályzatát, programját, pénzügyeit és személyi állományát illetően. Bár a JA tagjai önmagukat az AfD szerves részeként definiálják, ugyanakkor a 14 és 36 év közötti tagok nem válnak automatikusan az AfD tagjává is.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Egyre nagyobb aggodalommal tekint a közvélemény a német gazdaság gyengélkedésére

Németország meghatározó, rendszeres időközökben megjelenő közvélemény-kutatása, az *ARD-DeutschlandTrend* szerint a németek egyre nagyobb félelemmel tekintenek a hazai gazdaság gyengélkedésére. Az elmúlt hetek negatív, gyárbezárásokat és tömeges létszámcsökkentéseket tartalmazó hírei éreztették hatásukat a közvélemény hangulatának alakulásában is. A válaszok alapján minden ötödik (21%) megkérdezett komolyan aggódik jelenleg saját munkahelye megőrzéséért. Ennél jóval többen, a válaszadók mintegy háromnegyede, fejezte ki aggodalmát Németország gazdasági versenyképességének romlása miatt, míg minden második megkérdezett nyugtalanságának adott hangot az emelkedő árak és az esetleges időskori pénzproblémák miatt. Az attól való félelem, hogy nem tudják majd fenntartani jelenlegi életszínvonalukat, a németek 46%-át aggasztja, és az utóbbi években megnőtt az aggodalom amiatt is, hogy immár nem lesznek képesek finanszírozni jelenlegi

otthonukat (37%, +8% 2019 őszhez képest). A fenti, személyes gazdasági aggodalmak sokkal hangsúlyosabbak a 18-34 évesek és az alacsonyabb jövedelmű társadalmi csoportok körében.

Ennek megfelelően túlnyomórészt negatívan ítélik meg a válaszadók az ország jelenlegi helyzetét és az előtte álló kihívásokat. A németországi gazdasági helyzetet még mindig csak 16% tartja jónak – legutóbb a 2000-es évek végén, az euróválság idején értékelték ilyen kritikusan a helyzetet a felmérésekben. A gazdasági jövőt illetően is pesszimista a közvélemény: mindössze a válaszadók 15%-a szerint lesz egy év múlva a jelenleginél jobb a helyzet, míg 47% szerint nagyjából ugyanolyan rossz marad, mint jelenleg, 35% szerint pedig egy év múlva még a mostaninál is rosszabb lesz a gazdasági helyzet. A megkérdezettek a bevándorlást továbbra is kardinális kérdésnek tartják, míg a klímavédelem problematikája jelentősen háttérbe szorult. A legnagyobb mértékű változás azonban a gazdaságban történt: 2023 áprilisa óta egyre inkább ezt jelölik meg a válaszadók fő problémának – 45% (+38% 2021 szeptemberéhez képest), ezt követi a migrációs- és menekültpolitika (23%, +1%), a harmadik helyen a fegyveres konfliktusok, béke és az általános külpolitikai fejlemények (18%), majd a környezetvédelem/klímaváltozás (12%, -21%) és a társadalmi igazságtalanság, szegénység, kérdései állnak (11%, -5%) a válaszadók rangsorában.

A pártok támogatottsága ugyanakkor az elmúlt hónapok méréseihez képest csak minimálisan változott. Továbbra is meggyőzően vezet a CDU (32%, -1%) az AfD (18%, -1%) és az SPD (16%, +2%) előtt. Nem változott a Zöldek (14%), az FDP (4%) és a Die Linke (3%) támogatottsága, míg a BSW csekély veszteséget könyvelhetett el (8%, -1%). Továbbra is mélypont közeli állapotban áll az egykori kormánykoalíció vezető politikusainak a megítélése. Robert Habeck (Zöldek) szövetségi gazdasági miniszter munkájával 29%, Olaf Scholz (SPD) kancellár tevékenységével pedig 23% elégedett. Alice Weidel AfD-társelnök 21%-on áll, míg Sahra Wagenknecht (BSW) és Christian Lindner (FDP) 20-20% százalékos szimpátia mutatóval rendelkezik. A legnépszerűbb kancellárjelöltnek Friedrich Merz CDU-pártelnök számít, mindössze 30%-os támogatottsággal.

Összességében a megkérdezettek az ország előtt álló feladatokat olyan súlyosnak és összetettnek tartják, hogy egy fordulópontra vágynak, ugyanakkor abban nincs egyetértés, hogy ez milyen messzemenő és átfogó legyen. A válaszadók mintegy fele (48%) úgy látja, hogy Németországban alapvető változásokra van szükség (+8% 2021 szeptemberéhez képest); további 46% támogatja a részleges korrekciót (-5%), és csak 3% (-3%) gondolja úgy, hogy a dolgoknak maradniuk kell a jelenlegi állapotukban. Ezzel párhuzamosan az állampolgárok a gazdaságot és a bevándorlást emelték ki a változás fő területeiként. Hasonló mértékben utoljára 2005 szeptemberében szólaltak fel a válaszadók alapvető reformok mellett az országban, amikor Angela Merkelt (CDU) hét évnyi, Gerhard Schröder vezette vörös-zöld kormányzás után szövetségi kancellárrá választották.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Koalíciós megállapodás Szászországban

Nehéz tárgyalásokat követően sikerült a CDU-nak és az SPD-nek megegyeznie Szászországban egy, a parlamentben egyébként kisebbségben lévő nagykoalíciós (*Große Koalition*, a CDU-SPD koalíciója) kormány megalakításáról a szeptemberi 1-i tartományi parlamenti választásokat követően. A pártok november közepe óta tárgyaltak a kisebbségi kormány megalakításáról, miután az eredetileg tervezett, abszolút többséggel bíró Szeder-koalíció (CDU-SPD-BSW) konzultációi nem jártak sikerrel. Az így létrejövő nagykoalíciónak tíz mandátum hiányzik a többséghez a törvényhozásban. Ezért a keresztény- és szociáldemokraták egy úgynevezett konzultációs mechanizmust hirdettek meg, amelynek fő célja, hogy az ellenzéket – köztük az AfD-t is – már idejekorán bevonják a törvényjavaslatok előkészítésébe. Érdekesség egyébként, hogy a CDU-nak és a Szászországban a Tartományi Alkotmányvédelmi Hivatal által bizonyítottan szélsőségesnek minősített AfD-vel közösen kétharmados többsége lehetne a tartományi parlamentben. Egy esetleges közös kormányzást azonban a szövetségi CDU 2019-ben elfogadott összeférhetetlenségi határozata nem teszi lehetővé, mert az az AfD-vel és a Die Linke-vel történő bármilyen szintű együttműködést kizárja a kereszténydemokratáknak.

A CDU és az SPD közötti megállapodás főbb pontjai között szerepel a városok és a kerületek finanszírozásának növelése, a munkavállalók számára három továbbképzési nap bevezetése, egy száz határrendőrség bevezetése az illegális bevándorlás megfékezésére, valamint a kitoloncolások felgyorsítása. Ezen felül a pártok a bürokráciát és a minisztériumok számát is csökkenteni tervezik. A többi tartományi parlamenti párt, valamint számos szövetség, mint az Iparkamara és a Szakmunkások Szövetsége, éles kritikákkal illették a múlt héten bemutatott koalíciós szerződést.

Az őszi eleji tartományi parlamenti választáson a CDU, kicsit gyengülve 31,9%-kal megőrizte vezető szerepét. Az AfD nagyot erősödve 30,6%-t ért el, míg a januárban újonnan megalakuló Bündnis Sahra Wagenknecht (BSW) 11,8%-t kapott és harmadik helyen futott be. Az SPD-t a szavazók mindössze 7,3%-a választotta, míg a Zöldek 5,1%-kal épphogy bejutottak a tartományi törvényhozásba. A Die Linke és a Freie Wähler csak a száz választási törvénynek köszönhetően szereztek parlamenti mandátumokat.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. OECD jelentés a 2025-ös gazdasági növekedésről – Németország sereghajtóvá válhat a legfejlettebb államok között

A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) friss előrejelzése szerint a német gazdaság a következő évben lassabban fog növekedni, mint bármely más fejlett ország gazdasága. A publikált tanulmány szerint a bruttó hazai össztermék 2025-ben várhatóan mindössze 0,7%-kal nő majd – 2024 májusában a szakértők még 1,1%-is növekedést vártak. Az OECD 38 országa közül Németország így könnyűszerrel a sereghajtók között találhatja magát jövőre. Ehhez képest az euróövezet egésze várhatóan csaknem kétszer gyorsabban, 1,3%-kal, az Egyesült Államok gazdasága pedig több mint háromszor gyorsabban, 2,4%-kal fog növekedni. Ezzel párhuzamosan Európa legnagyobb gazdasága csak stagnálni fog a

következő évben – írja elemzésében az OECD. Ennél rosszabbul csak Ausztria, Észtország, Lettország, Finnország és Írország teljesít majd 2025-ben. Várhatóan majd csak 2026-tól lesz ismét erősebb, 1,2%-os a növekedés Németországban.

Számos német gazdasági szakértő is lefelé módosította a közelmúltban a hazai gazdasági teljesítményre vonatkozó előrejelzését. Az OECD a tartós németországi visszaesés fő okát a gyenge termelésben látja. *„Ennek oka elsősorban a gyenge kínai exportkereslet, amely különösen a német ipart sújtja”* – nyilatkozta Robert Grundke, az OECD szakértője hozzátéve, hogy *„A kínai termékek konkurenciája gondot okoz a német gyártóknak, különösen az autópárnak, más értékesítési piacokon.”* Az energiaigényes iparágak termelése is messze elmarad az orosz-ukrán háború 2022-es eszkalációja előtti szinttől – ezt az értékelést erősítette meg a Külföldi Német Kereskedelmi Kamara (AHK) legfrissebb üzleti hangulat-kutatása. Az AHK felmérése szerint a Kínában működő német vállalatok egyúttal minden korábbinál pesszimistábban tekintenek a közeljövő felé – a megkérdezett vállalatok mindössze egyharmada számít pozitív fejleményekre az ágazatában a következő évben.

„A németországi viszonylag gyenge növekedés másik oka az euróövezet más országaihoz képest restriktívabb költségvetési politika” – mondta Isabell Koske, az OECD vezető elemzője. Az adósságfék visszaállítása és a Szövetségi Alkotmánybíróság ítélete, amely korlátozta a kiadások finanszírozására szolgáló speciális alapok felhasználását, az állami kiadások erőteljes csökkenéséhez vezetett 2024-ben. *„Ez lassította a növekedést, de kulcsszerepet játszott az infláció közelmúltbeli erőteljes csökkenésében is”* – így Koske. A hárompárti szövetségi kormány kudarcra azt jelenti, hogy még mindig nincs 2025-re szóló költségvetés, ami hozzájárul a vállalatok és a háztartások bizonytalanságához. A brit Financial Times napilapnak adott interjújában Joachim Nagel, a német Bundesbank vezetője is az adósságfék reformja mellett foglalt állást. A magasabb védelmi kiadások és az infrastruktúra korszerűsítése érdekében érdemes lenne nagyobb költségvetési mozgásteret teremteni – vélte Nagel, aki szerint egyúttal megfontolandó lenne például a kormányzati fogyasztási kiadások és a beruházások közötti különbségtétel annak érdekében, *„hogy nagyobb mozgásteret teremtsünk a strukturális beruházások számára”*.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Annalena Baerbock Pekingben, Robert Habeck Afrikában: A Zöldek külpolitikai ambíciói

Miközben Annalena Baerbock (Zöldek) szövetségi külügyminiszter Kínában igyekezett egyensúlyozni a gazdasági érdekek és az értékalapú külpolitika között, Robert Habeck (Zöldek) szövetségi gazdasági miniszter Afrika néhány országában járt, hogy biztosítsa Németország energetikai jövőjét. Bár a célok eltérőek, a két út mégis jól tükrözi a Zöldek világpolitikai törekvéseit.

Baerbock pekingi látogatásán a gazdasági együttműködés témája mellett kiemelt helyen szerepelt az emberi jogok kérdése és az orosz-ukrán háború. A miniszter hangsúlyozta: *„Kína fontos gazdasági partner, de nem hagyhatjuk figyelmen kívül az értékeinket.”* Habár a megbeszélés után nem tartottak közös sajtótájékoztatót, mindkét fél jelezte, hogy bár vannak

véleményeltérések, a kereskedelmi kapcsolat továbbra is fontos mindkét fél számára. Ezen kívül a miniszter ismét felszólította Kínát, hogy semmilyen formában ne segítse Oroszországot az Ukrajna ellen folytatott háborújában. Bírálói szerint Baerbock nem volt elég határozott a kínai politikai vezetés kritikájában.

Ezzel szemben Habeck Afrikában az energiabiztonság kérdésére koncentrált. Az Ukrajnába zajló háború következményeként Németország igyekszik függetlenedni az orosz energiahordozóktól, és új partnerországokat keres. Habeck tárgyalásain a megújuló energiaforrások fejlesztése és az országok közötti fenntartható együttműködés állt a középpontban. *„Afrikában hatalmas lehetőségek rejlenek, amelyek mindkét fél javát szolgálhatják”* – fogalmazott a miniszter Habeck látogatását ugyanakkor kritizálták, hogy Németország gazdasági érdekei háttérbe szorítják az afrikai országok saját fejlődési prioritásait.

A két politikus útja más-más kihívásokkal szembesült, de egy közös célt szolgál: Németország geopolitikai és gazdasági pozíciójának megerősítését egy bizonytalan világban. Baerbock a nagyhatalmi játszmákban próbál egyensúlyt teremteni, míg Habeck új gazdasági partnerségeket épít. Az eltérő témák ellenére mindketten a zöld-politika értékeit igyekeznek képviselni – kérdés, mekkora sikerrel.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Cikk- és interjúajánló

Bauer Bence, Intézetünk igazgatója a Fix Tv Enigma című műsorában beszélt a németországi belpolitikai helyzetről, a hárompárti kormánykoalíció felbomlásáról és az előrehozott választások esélyeseiről.

A teljes interjú megtekintéséhez kattintson a [FixTv Youtube-csatornájára](#).

Impresszum

Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter, Horváth Csenge

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Web:

www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu